

Mottagare

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.esd.remissor@regeringskansliet.se

Datum

2022-02-233-14

Diarienummer

RS211333

Ett undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad - I2021/03211

Region Halland lämnar nedanstående svar på rubricerad remiss.

Sammanfattning

Region Halland tycker det är bra att det görs ansatser att underlätta utbyggnaden av snabbt bredband i syfte att kunna nå bredbandsmålet.

Region Halland anser dock att promemorian i sin nuvarande form är bristfälligt utredd och att utredningsmaterial är i behov av komplettering, enligt vad som anges nedan.

Region Halland anser därmed att promemorian behöver återremitteras med tydligt fokus på konsekvensbeskrivningar så att förslaget förväntade nytta står i rimlig proportion till de eventuella negativa konsekvenser som kan uppstå därmed.

Region Hallands synpunkter

Region Halland ser en stor risk att förslaget medför svårigheter för kommuner och regioner i deras långsiktiga planeringsförutsättningar då förslaget är ottydligt beträffande framtida rättsliga konsekvenser och till stor del saknar konsekvensbeskrivning. Förslaget klargör inte på ett fullgott sätt vilken påverkan som förslaget medför inom de marknader som omfattas av bredbandsverksamhet över tid.

Utredningsuppdraget är utformat för att ta sin utgångspunkt från sådan verksamhet som kommunen idag kan bedriva inom sitt område med stöd av 2 kap. 1§ kommunallagen (allmänna befogenheter). Bland annat ska utredaren beakta förslagets konkurrens på de marknader som omfattas av bredbandsverksamhet. Vidare går att läsa att förslagets konsekvenser utförligt ska bedömas och beskrivas.

Lagförslagets dignitet bör föranleda att detta ställs under en betryggande juridisk granskning. Därvid bör det mer ingående klargöras hur lagförslaget förhåller sig till andra lagar och till rättsordningen i övrigt och om lagförslaget är ändamålsenligt/effekt samt vilka problem som kan uppstå vid dess tillämpning. De föreslagna bestämmelsernas avfattning är i flera avseenden opreciserade och kan anses sakna tillfredsställande krav på stringens vilket

riskerar att medföra tolknings- och tillämpningsproblem. Det bör även tydliggöras vilka överprövningsmöjligheter som kan göras gällande när undantaget används.

Region Halland instämmer i den i förslaget refererade utredning som gjorts av PTS (PTS-ER-2020:17) och i branschorganisationernas bedömning (ur samma utredning) att ett undantag från lokaliseringsprincipen, i sig, endast bedöms få marginella utbyggnadseffekter.

I promemorian (avsnitt 4.2.2) redovisas i korthet Konkurrensverkets skrivelse till Regeringskansliet från november 2021 om kommunal kompetens på fiber- och bredbandsområdet. I skrivelsen anser Konkurrensverket att det redan idag råder oklarhet om de kommunala befogenheterna på bredbandsområdet och dessa kommer att öka om ett undantag införs. Det behövs förtydliganden, inte fler oklarheter. Region Halland instämmer i och delar konkurrensverkets bedömning.

Exempel på oklarheter som enligt Region Halland kvarstår om föreslagen lag införs

- Definition av bredbandsverksamhet saknas (2.1, 5.3)

Det anses av utredaren inte ingå i uppdraget att definiera kommunal bredbandsverksamhet eller av bredbandsverksamhet i stort och därmed är inte konsekvenserna utredda. Det är därför anmärkningsvärt att § 2 ingår i lagförslaget när både lagförslaget och utredningens uppdrag är avgränsat till utbyggnad av bredband för att nå regeringens bredbandsmål 2025.

- Geografiskt närhet (8.1)

Oklart vad som avses med geografisk närhet till eget bredbandsnät inom kommunen. Är det bredbandsnätets utformning som definierar geografisk närhet eller är det kommungränsen?

- Kommunala befogenheter på bredbandsområdet (5.2.1)

Enligt promemorians bedömning har kommuner, åtminstone, befogenhet att anlägga passivt nät. Det går inte med säkerhet att uttala sig om vilka övriga tjänster som kommunen har befogenhet att tillhandahålla.

- Konsekvenser och påverkan (7)

Region Halland ställer sig frågande till promemorians bedömning da det på upprepade ställen står det att det inte går att göra en konsekvensbeskrivning eller att det inte behövs da delar av det som behöver utredas inte ingår i uppdraget. Därav blir utredningen om påverkan på konkurrens och effekter på både kort och lång sikt bristfällig.

Övrig juridisk bedömning

Nytt förslag till lagstiftning bör i vidare mån föregås av en tillfredsställande utredning av de förutsebara rättsliga konsekvenserna, av lagstiftningens effektivitet samt vilka andra

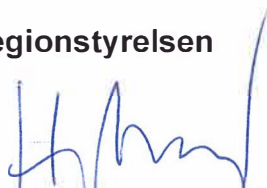
styrmedel än lagstiftning som kan göra sig gällande, såsom exempelvis kommunal samverkan.

Lagförslaget medför en risk för att respekten för lokaliseringsprincipen urholkas. I förlängningen riskerar detta att dels förta betydelsen av lokaliseringsprincipen som sådan, dels att negativt påverka andra viktiga kommunalrättsliga principer och synen på kommunalt självbestämmande.

Varje avsteg från de i vår rättsordning etablerade rättsprinciperna bör ske med restriktivitet och inte utgöra ett förstahandsval för att uppnå nära förestående politiska mål. Varje nytt lagfäst undantag från lokaliseringsprincipen bör därför noggrant övervägas. I principiellt hänseende kan varje i efterhand tillskapat undantag alltid anses stå i strid med lagstiftarens ursprungliga intentioner. Det finns också en risk för att undantag skapar prejudicerande effekter.

Av lagförslaget framgår inte med tydlighet skälen till att det aktuella undantaget inte kan inordnas i befogenhetslagen (2009:47, BL), dvs ingå i det befintliga systemet av undantag, vilket skulle medföra en högre grad av juridisk överskådlighet. Man kan även ställa sig frågan hur man resonerat kring undantagets varaktighet när det politiska målet inom de närmaste åren är tänkt att vara uppfyllt, dvs huruvida undantaget även ska gälla efter breddbandsmålet uppfyllelse.

Regionstyrelsen

Helene Andersson
Ordf. Regionstyrelsens Tillväxtutskott

Bo-Josef Eriksson
Regional Utvecklingsdirektör